

ตัวชี้วัดที่ 6. ร้อยละ เด็กอายุ 3 ปี ปราศจากฟันผุ

1. คำนิยาม

เด็กอายุ 3 ปี หมายถึง เด็กอายุ 3 ปี เต็มจนถึงอายุ 3 ปี 11 เดือน 29 วัน ซึ่งเป็นเด็กที่มีชื่อและตัวตนอยู่ปรากฏ รวมทั้งเด็กที่ไม่มีชื่อแต่มีตัวตนอยู่ ทั้งนี้เฉพาะสัญชาติไทย และเรียนอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้น

ปราศจากฟันผุ(caries free) หมายถึง ในช่องปาก ไม่มีรูฟันผุ (cavity) และไม่มีฟันที่ถูกถอน(missing) และ ไม่มีฟันที่ถูกอุดอุด (filling)

มาตรการ/กิจกรรมที่ใช้ดำเนินการในพื้นที่

1. ส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคในช่องปากเพื่อให้เด็กปราศจากฟันผุ

- ประสานความร่วมมือและคืนข้อมูลสุขภาพช่องปากเด็กเล็กให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ปกครอง เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาเด็กฟันผุ
- จัดระบบบริการส่งเสริมสุขภาพช่องปากครอบคลุมทุกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีตรวจสุขภาพช่องปากเด็กอายุ 3 ปี ตามระบบเฝ้าระวังทันตสุขภาพ ปีละ 2 ครั้ง (รายงานฟ.)
- จัดกิจกรรมแปรงฟันหลังอาหารกลางวันในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่ง
- จัดกิจกรรมอาหารว่างที่มีคุณค่าทางโภชนาการและไม่เสี่ยงต่อโรคฟันผุ
- มีนโยบายปลอดขวดนมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- บริการเคลือบฟลูออไรด์วานิชในเด็กกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดฟันผุสูง
- CUP กำกับการดำเนินกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ

2. ควบคุมโรคในช่องปากและลดการสูญเสียฟันน้ำนมในเด็กอายุ 3 ปี

โรงพยาบาลและรพ.สต.มีการจัดระบบบริการทันตกรรมครอบคลุมทั้งอำเภอ โดยเน้นการบูรณะฟันเพื่อลดการสูญเสียฟัน

3. ขยายความครอบคลุมการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โดยร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการติดตามกำกับและขยาย ความครอบคลุมการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนี้

- ไม่มีการนำน้ำอัดลม ลูกอม ขนมกรุบกรอบและน้ำหวานมาบริโภคภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- มีการจัดนมจัดให้กับเด็กอย่างน้อยวันละ 2 กล่อง/แล้ว (ปริมาณ 250 CC.)
- มีการจัดผลไม้ให้เด็กเพิ่มขึ้น
- มีการส่งเสริมการแปรงฟันให้เด็กที่บ้าน ด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์อย่างน้อย 2 ครั้ง/วัน

4. มีการดำเนินงาน “ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบเด็กแพร์ไรฟันผุ สุขภาพดี สูงดีสมส่วนและปลอดโรค”

- รพสต.ประสานความร่วมมือกับครูผู้ดูแลเด็กวิเคราะห์สถานการณ์/ปัญหาและจัดทำโครงการ

- นำเสนอโครงการแก่ผู้บริหารในการของบประมาณสนับสนุน
- ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน
- ดำเนินกิจกรรมตามโครงการ
- CUP กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานโครงการ

2. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย เด็กอายุ 3 ปี ในโรงเรียน / ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกสังกัด ในเขตรับผิดชอบ

3. รายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน

ร้อยละเด็กอายุ 3 ปี ปราศจากฟันผุ

Base line data	หน่วยวัด	อำเภอ	เด็กอายุ 3 ปีที่ปราศจากฟันผุ ข้อมูล Survey		
			ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
73.67	ร้อยละ	เมือง	73.65	81.60	72.67
		สูงเม่น	60.90	66.57	72.67
		เด่นชัย	59.33	65.14	70.29
		ลอง	74.80	74.33	81.66
		วังชิ้น	55.39	68.80	77.78
		สอง	56.68	57.59	62.55
		ร้องกวาง	61.00	66.14	71.60
		หนองม่วงไข่	72.83	80.49	86.67
		จังหวัด	65.44	70.00	73.67

4. วิธีการจัดเก็บข้อมูล

โดยการสำรวจสถานะและพฤติกรรมสุขภาพช่องปาก ในกลุ่มเด็กอายุ 3 ปี โดยเจ้าหน้าที่รพ.สต./ ร.พ. ออกเก็บข้อมูลและลงข้อมูลในโปรแกรม Excel ช่วงเดือน เม.ย - ก.ค 2562 และ สรุปผลการสำรวจโดย สสจ.แพร่ เดือน ก.ค.- ส.ค. 2562

5. สูตรการคำนวณ = (A/B) * 100

A = จำนวนเด็กอายุ 3 ปีที่ในช่องปาก ไม่มีรูฟันผุ (cavity) และไม่มีฟันที่ถูกถอน(missing) และไม่มีฟันที่ถูกอุดอุด (filling)

B = จำนวนเด็กอายุ 3 ปีที่ได้รับการตรวจช่องปาก

6. รอบการประเมิน

รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน (เดือน ต.ค.61– มี.ค.62)	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน (เดือน ต.ค.61– ส.ค.62)
-	-	-	ส.ค.

7. เกณฑ์การให้คะแนน

ร้อยละเด็กอายุ 12 ปี ฟันดีไม่มีผุ (Cavity free)			
คะแนนจากการประเมิน รอบ 6 เดือน		คะแนนจากการประเมิน รอบ 12 เดือน	
คะแนนเต็ม	5 คะแนน	คะแนนเต็ม	คะแนน
		น้อยกว่าร้อยละ 57	1 คะแนน
		ร้อยละ 57.00 - 62.99	2 คะแนน
		ร้อยละ 63.00 - 68.99	3 คะแนน
		ร้อยละ 69.00 - 74.99	4 คะแนน
		> ร้อยละ 75	5 คะแนน

8. แหล่งข้อมูล/หลักฐานประกอบการประเมิน

รายงานผลการสำรวจสภาวะและพฤติกรรมสุขภาพช่องปาก จ.แพร่ ประจำปี 2652

9. เอกสารสนับสนุน

คู่มือการสำรวจสภาวะและพฤติกรรมสุขภาพช่องปาก จ.แพร่ ประจำปี 2562

10. ผู้ประสานงานตัวชี้วัด

- กลุ่มงานทันตสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่
นางทิพธิรา บุระตะ เจ้าหน้าที่งานทันตสาธารณสุขชำนาญงาน
โทรศัพท์มือถือ : 099-2716990 โทรศัพท์สำนักงาน : 0-54511-147 โทรสาร : 0-54511-147
E-mail: cmu46@hotmail.com